RUSTIC WORLD

Manual de instalare, operare, întreținere și siguranță

SOBĂ EXTERIOARĂ — pentru încălzirea ciubărelor/căzilor din lemn, fibră de sticlă sau inox

AVERTISMENT GENERAL

Nerespectarea prezentelor instrucțiuni poate avea drept consecință vătămări corporale grave, decesul persoanelor expuse, precum și pagube materiale și ecologice. Citiți integral acest document înainte de instalare și de prima utilizare. Documentul semnat la finalul acestui manual constituie condiție obligatorie pentru validitatea garanției produsului.

1. Instrucțiuni generale de siguranță

Utilizarea greșită a sobei exterioare poate cauza vătămări corporale și/sau daune materiale grave. Respectați cu strictețe punctele de mai jos:

- Permiteți accesul la aparat numai persoanelor adulte, în măsură să îl utilizeze în mod adecvat. Nu lăsați copiii sau animalele de companie nesupravegheate în apropierea sobei aprinse.
- Instalarea, punerea în funcțiune, precum și orice lucrare de service trebuie efectuate exclusiv de către o firmă de specialitate autorizată.
- Amplasați soba exterioară a ciubărului într-un loc drept, stabil, orizontal și la distanță de materiale inflamabile (lemn, vegetație uscată, textile, folii, hidroizolații).
- Amplasați sub soba exterioară o placă termorezistentă (necombustibilă) pentru a preveni riscul de incendiu prin transfer termic sau prin scântei.
- Asigurați o distanță minimă de siguranță față de pereți, garduri, terase din lemn sau alte construcții — verificați distanțele minime recomandate de producător/instalator pentru varianta dumneavoastră de montaj.
- Alimentarea cu o cantitate insuficientă de aer de combustie poate provoca ieșirea periculoasă a gazelor arse (fum, monoxid de carbon) în zona de utilizare. Asigurați tiraj corect al coșului și nu obturați prizele de aer.
- Nu utilizați niciodată lichide inflamabile (benzină, motorină, alcool, brichetă lichidă) pentru aprinderea sau întreținerea focului.
- Suprafețele sobei, coșul de fum și ușa focarului ating temperaturi ridicate în timpul funcționării — pericol de arsuri la atingere directă. Folosiți mănuși termorezistente pentru orice manipulare.
- Nu așezați obiecte inflamabile (prosoape, haine, hârtie, produse cosmetice pe bază de alcool) pe sau lângă sobă în timpul sau imediat după utilizare.
- Asigurați un stingător de incendiu și/sau o sursă de apă la îndemână în apropierea zonei de utilizare.
- Nu lăsați focul nesupravegheat pe perioade lungi de timp, în special în prezența copiilor sau a animalelor.

1.1 Pericol de opărire și presiune

- Este interzisă obturarea/blocarea turului și a returului cazanului de încălzire — presiunea acumulată poate provoca explozii sau pocnirea racordurilor, cu risc de opărire severă.
- Este interzisă staționarea pe locul din zona turului și a returului în timpul funcționării instalației de încălzire a apei.

- Evitați staționarea în dreptul turului și returului din interiorul bazinului/ciubărului — apa evacuată din cazan poate avea temperaturi mult peste temperatura medie a băii.
- Verificați periodic, prin atingere scurtă a suprafeței exterioare a ciubărului (nu a racordurilor metalice), omogenitatea temperaturii apei înainte de a intra în cadă.

1.2 Protecția împotriva înghețului

- Asigurați-vă că se menține protecția împotriva înghețului a instalației și a cazanului de încălzire. NU FACEȚI FOC ÎN CAZAN DACĂ INSTALAȚIA TUR-RETUR ESTE ÎNGHEȚATĂ — riscul de fisurare a cazanului prin dilatarea apei înghețate este ridicat și ireversibil.
- Înainte de a face focul în cazan, asigurați-vă că apa din ciubăr nu este înghețată.
- Înainte de a face focul în cazan, asigurați-vă că instalația de tur și retur nu este blocată (gheață, impurități, robineți închiși).

1.3 Nivelul apei

- Înainte de a face focul în cazanul de încălzire, asigurați-vă că apa din bazin este cu minimum 20 cm peste nivelul racordului superior din interior. Funcționarea sobei cu nivel de apă insuficient duce la supraîncălzirea locală a cazanului și la deteriorarea ireversibilă a acestuia.
- Nu adăugați niciodată apă rece în cantitate mare direct în ciubărul cu focul aprins — șocul termic poate deteriora atât cazanul, cât și doagele din lemn ale ciubărului.

2. Montaj și amplasare — nivelul relativ sobă / ciubăr

Soba exterioară este compatibilă cu ciubere/căzi din lemn, din fibră de sticlă și din inox. Principiile de montaj, siguranță și protecție la îngheț din acest capitol se aplică tuturor celor trei variante constructive, cu excepțiile specifice materialului, menționate explicit mai jos.

2.1 Racorduri și materiale

- Racordurile sobei exterioare sunt din inox.
- Racordurile ciubărului sunt prelungitoare din alamă sau din inox, montate pe peretele/fundul căzii.
- Peste ambele seturi de racorduri (atât cele ale sobei, cât și cele ale ciubărului) se montează furtun termorezistent pentru apă caldă, care îmbracă complet fiecare racord.
- Fixarea furtunului pe fiecare racord se face cu coliere zincate, dimensionate exact la diametrul furtunului. Coliere subdimensionate, supradimensionate sau corodate nu asigură o etanșare sigură și pot ceda sub presiune sau la variații termice.
- Tur-ul și retur-ul NU sunt prevăzute cu robineți proprii de închidere sau golire — circuitul este complet deschis între sobă și ciubăr atât timp cât furtunurile sunt montate.

2.2 Umplerea ciubărului cu apă

- Ciubărul se umple cu apă separat, printr-un furtun de alimentare obișnuit (de la sursa de apă), NU prin racordurile de tur și retur ale sobei — acestea deservesc exclusiv circulația termică dintre sobă și ciubăr, nu alimentarea cu apă.
- Nu porniți focul înainte ca ciubărul să fie umplut la nivelul minim necesar (a se vedea 1.3 — minimum 20 cm peste racordul superior din interior).

2.3 Regula obligatorie de nivel

⛔ REGULĂ OBLIGATORIE DE MONTAJ

Soba exterioară se montează întotdeauna la ACELAȘI nivel cu ciubărul și se așază pe o suprafață dreaptă și orizontală (nu înclinată). Soba nu trebuie amplasată nici mai jos, nici mai sus față de ciubăr — indiferent de configurație, cele două trebuie să fie la același nivel, pe teren drept. Nerespectarea acestei reguli (denivelare între sobă și ciubăr sau amplasarea sobei pe o suprafață neorizontală) poate afecta circulația apei și anulează garanția produsului.

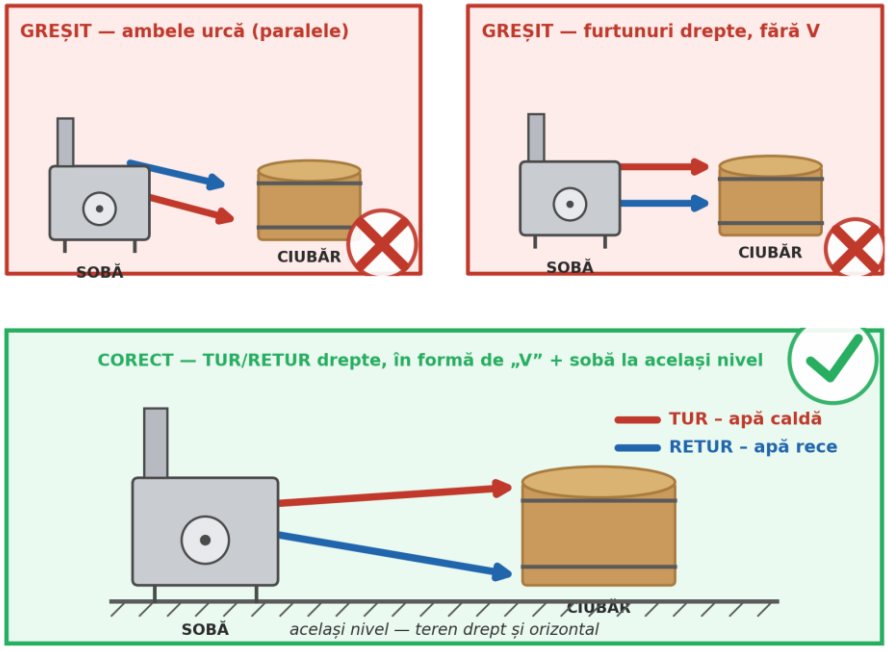

Montaje GREȘITE (furtunuri paralele/drepte fără formă de „V”) — Montaj CORECT (TUR sus / RETUR jos, drepte, în formă de „V”, cu soba la același nivel cu ciubărul, pe teren drept)

2.4 Alte recomandări de montaj

- Verificați, înainte de fixarea definitivă, că soba și ciubărul sunt așezate la același nivel și că ambele stau pe o suprafață dreaptă, stabilă și orizontală (verificați cu nivela cu bulă de aer).
- Nu montați coturi excesive sau lungimi inutile de furtun între sobă și ciubăr — acestea reduc eficiența circulației naturale a apei.
- Verificați etanșeitatea tuturor racordurilor și strângerea colierelor înainte de prima aprindere, cu instalația plină de apă și fără foc.
- Coșul de evacuare a fumului trebuie montat vertical, cu înălțime suficientă pentru un tiraj corect, și protejat împotriva pătrunderii apei de ploaie (cu apărătoare/căciulă anti-ploaie).
- **Obligatoriu — furtunuri drepte, în formă de „V" (nu curbe, nu paralele):** furtunul de TUR (apă caldă) rămâne mereu SUS și urcă în linie dreaptă de la sobă până la racordul superior al ciubărului; furtunul de RETUR (apă rece) rămâne mereu JOS și coboară în linie dreaptă de la sobă până la racordul inferior al ciubărului. Cele două furtunuri sunt drepte (nu curbate), nu se încrucișează și se depărtează unul de celălalt formând o literă „V" — NU paralele, NU ambele orientate în sus, NU ambele în jos și NU la aceeași înălțime. Apa caldă circulă din sobă spre ciubăr prin TUR (sus), iar apa rece circulă din ciubăr spre sobă prin RETUR (jos). Nerespectarea acestei configurații blochează circulația naturală (termosifon) a apei — a se vedea schema de mai sus.

3. Instrucțiuni de operare

3.1 Înainte de prima utilizare

1. Verificați vizual toate racordurile, furtunurile termorezistente și strângerea colierelor zincate, atât la sobă cât și la ciubăr.
2. Umpleți ciubărul/cada cu apă, printr-un furtun de alimentare separat, până la nivelul minim indicat (minimum 20 cm peste racordul superior interior).
3. Lăsați instalația plină cu apă timp de câteva minute și verificați absența scurgerilor la nivelul furtunurilor și al colierelor.
4. Verificați tirajul coșului de fum (fără obstrucții — cuiburi de păsări, frunze, funingine acumulată).

3.2 Aprinderea și întreținerea focului

- Utilizați exclusiv lemn de foc uscat (umiditate sub 20%), fără vopsele, lacuri, tratamente chimice sau adezivi.
- Nu ardeți deșeuri menajere, plastic, carton laminat, lemn vopsit sau alți combustibili neconformi — aceștia produc depuneri corozive și pot deteriora cazanul, pe lângă poluarea generată.
- Aprindeți focul gradual, cu cantități mici de combustibil la început, pentru a evita șocul termic asupra cazanului.
- Alimentați focul constant, cu cantități moderate, evitând supraîncărcarea focarului.
- Monitorizați periodic temperatura apei din ciubăr pentru a evita supraîncălzirea — temperatura recomandată de utilizare este de regulă 37–40 °C; verificați cu un termometru de baie.
- Nu părăsiți zona pentru perioade îndelungate cât timp focul arde nesupravegheat.

3.3 Oprirea și stingerea

- Lăsați focul să se stingă natural, prin reducerea treptată a alimentării, ori de câte ori este posibil.
- Dacă este necesară stingerea forțată, folosiți nisip sau un stingător corespunzător tipului de foc — nu turnați niciodată apă direct pe un focar fierbinte de metal, riscul de deformare termică și de degajare bruscă de aburi fiind ridicat.
- După stingere, așteptați răcirea completă a cenușii înainte de evacuarea acesteia; depozitați cenușa într-un recipient metalic, necombustibil, cu capac.

4. Atenție sporită — utilizare pe timp de iarnă

⛔ SEZONUL RECE PRESUPUNE RISCURI SUPLIMENTARE

Funcționarea și întreținerea sobei exterioare pe timp de iarnă sau în perioade cu temperaturi sub 0 °C sunt semnificativ mai solicitante și necesită o atenție sporită. Majoritatea defecțiunilor grave ale cazanelor exterioare (fisuri, sparturi, blocaje) survin din cauza înghețului. Nerespectarea măsurilor de mai jos duce direct la pierderea garanției.

4.1 Înainte de fiecare aprindere pe timp de iarnă

- Verificați vizual și prin atingere (cu mănuși) dacă țevile de tur și retur prezintă urme de gheață, umflături sau blocaje. NU aprindeți focul dacă aveți orice suspiciune de înghețare a instalației.
- Verificați dacă suprafața apei din ciubăr este înghețată. Spargerea manuală a gheții de suprafață nu garantează că apa din interiorul țevilor de racord nu este înghețată — în caz de dubiu, așteptați dezghețarea naturală sau folosiți metode de dezghețare treptată, fără flacără directă pe metal si/sau pe furtunele de racord.
- Nu forțați niciodată deschiderea unor robineți sau racorduri înghețate — riscați spargerea acestora.

4.2 Particularitate constructivă importantă — lipsa robineților pe tur-retur

⛔ REȚINEȚI

Racordurile de tur și retur NU sunt prevăzute cu robineți proprii de închidere sau golire. Furtunurile nu pot fi golite atât timp cât nivelul apei din ciubăr este peste racordurile de tur și retur. Singura modalitate de a decupla furtunurile este golirea prealabilă a ciubărului sub nivelul racordului inferior.

- Pentru ciubere din LEMN: doagele nu trebuie lăsate fără apă pe perioade îndelungate — lemnul se usucă, își pierde etanșeitatea, iar la o umplere ulterioară pot apărea scurgeri până la reumflarea completă a doagelor. Din acest motiv, golirea completă a ciubărului din lemn NU este soluția implicit recomandată pentru protecția la îngheț.
- Pentru ciubere din LEMN, pe perioade de îngheț fără utilizare, alegeți una dintre variantele următoare, adaptată configurației și recomandărilor instalatorului: **(a)** mențineți o sursă minimă de căldură/circulație (foc de întreținere redus), dacă instalația permite funcționare continuă; sau **(b)** izolați termic furtunurile și racordurile expuse cu manșoane izolante rezistente la exterior, pentru a reduce riscul de îngheț local, menținând totodată nivelul de apă din ciubăr.
- Pentru ciubere din FIBRĂ DE STICLĂ sau INOX: acestea pot fi golite complet fără riscul pierderii etanșeității. În acest caz, goliți ciubărul sub nivelul racordului inferior, decuplați furtunurile, scurgeți-le complet prin gravitație (inclusiv apa rămasă în cazanul sobei, prin înclinare) și depozitați-le într-un spațiu ferit de îngheț.
- Indiferent de materialul ciubărului, dacă decideți golirea completă a instalației, asigurați-vă că nu rămâne apă reziduală în punctele joase ale furtunurilor sau în cazan — acestea sunt cele mai expuse la fisurare prin îngheț.
- Verificați starea colierelor de fixare după fiecare ciclu de îngheț-dezgheț — contracția și dilatarea furtunului pot slăbi strângerea colierului și pot cauza scurgeri sau desprinderea furtunului la reluarea utilizării.

4.3 Alte atenționări specifice sezonului rece

- Curățați zăpada acumulată în jurul sobei și al coșului de fum pentru a nu obtura prizele de aer și tirajul.
- Verificați apărătoarea/căciula coșului de fum pentru a preveni pătrunderea zăpezii topite în interiorul coșului.
- Suprafețele din jurul sobei pot deveni alunecoase din cauza gheții — asigurați o zonă de acces curățată și antiderapantă.
- Combustibilul (lemnul de foc) trebuie păstrat uscat și ferit de zăpadă/umezeală; lemnul umed reduce randamentul și crește depunerile de funingine, favorizând coroziunea cazanului.

- La temperaturi foarte scăzute, timpul de încălzire a apei este semnificativ mai lung — evitați supraalimentarea focului în încercarea de a compensa, deoarece supraîncălzirea locală a cazanului este la fel de periculoasă ca înghețul.

5. Întreținere periodică

- Curățați cenușa și depunerile de funingine din focar după fiecare 3–5 utilizări, sau mai des, pentru a menține randamentul termic.
- Verificați și curățați coșul de fum periodic (minimum o dată pe sezon) pentru a preveni acumularea de funingine inflamabilă.
- Inspectați vizual, la fiecare utilizare, starea racordurilor, garniturilor și a corpului cazanului — orice urmă de coroziune, fisură, deformare sau scurgere trebuie semnalată imediat unei firme autorizate, iar utilizarea sobei trebuie oprită până la remediere.
- Verificați periodic etanșeitatea sudurilor și a punctelor de racordare, mai ales după perioade de îngheț-dezgheț repetat.
- Protejați soba exterioară cu o husă rezistentă la intemperii atunci când nu este utilizată, pentru a limita expunerea la ploaie, zăpadă și radiații UV.
- La finalul sezonului (primăvară–toamnă cu utilizare redusă), efectuați o curățare completă și o verificare tehnică generală, ideal prin firma de instalare.

6. Condiții de garanție

Garanția produsului este condiționată de respectarea integrală a instrucțiunilor din acest manual. Tabelul de mai jos prezintă principalele situații care duc la pierderea garanției — lista este orientativă și nu limitează alte condiții generale de garanție comunicate de producător/vânzător la achiziție.

Cauză / Situație de utilizare incorectă	Consecință asupra garanției
Amplasarea sobei la un nivel diferit (mai jos sau mai sus) față de ciubăr/cadă, ori pe o suprafață neorizontală (nerespectarea regulii de același nivel și amplasare pe teren drept)	Pierderea garanției + risc de deteriorare prin circulație inversă a apei
Lipsa plăcii termorezistente sub sobă sau amplasarea pe/lângă materiale inflamabile	Pierderea garanției; risc de incendiu
Punerea în funcțiune, instalarea sau intervenții de service efectuate de persoane neautorizate	Pierderea integrală a garanției
Aprinderea focului cu instalația de tur-retur înghețată sau blocată	Pierderea garanției; fisurarea corpului cazanului / plesnirea racordurilor
Aprinderea focului cu nivelul apei sub minimum 20 cm peste racordul superior interior	Pierderea garanției; supraîncălzire și deteriorarea cazanului
Obturarea/blocarea parțială sau totală a turului și returului în timpul funcționării	Pierderea garanției; risc de explozie prin suprapresiune
Lipsa protecției antiîngheț a furtunurilor/cazanului pe timp de iarnă (fără izolare și fără menținere de căldură minimă la ciubere din lemn; fără golire corectă la ciubere din fibră/inox)	Pierderea garanției; fisurarea cazanului și a furtunurilor prin înghețarea apei
Lăsarea ciubărului din lemn fără apă timp îndelungat	Pierderea garanției pentru ciubăr; pierderea etanșeității prin uscarea doagelor
Utilizarea de coliere necorespunzătoare ca diametru, corodate sau nestrânse corect la racordurile sobei/ciubărului	Pierderea garanției; risc de desprindere a furtunului și scurgere/opărire cu apă fierbinte
Utilizarea de combustibili neconformi (lemn tratat, vopsit, deșeuri, plastic, combustibili lichizi)	Pierderea garanției; deteriorarea cazanului și a coșului de evacuare
Lipsa curățării periodice a cenușii, funinginii sau coșului de fum	Pierderea garanției; randament scăzut, risc de incendiu de funingine
Modificarea constructivă a sobei sau a racordurilor fără acordul producătorului	Pierderea integrală a garanției
Neprezentarea fișei de instruire semnate ("Am luat la cunoștință") în caz de reclamație	Reclamația nu va fi analizată

Garanția acoperă exclusiv defectele de material sau de fabricație, în condițiile unei instalări, puneri în funcțiune și utilizări conforme cu prezentul manual. Producătorul/vânzătorul nu răspunde pentru daune rezultate din nerespectarea instrucțiunilor de siguranță, din intervenții neautorizate sau din utilizarea în alte scopuri decât cele destinate.